

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL M. A. IR SWEDBANK P&C INSURANCE AS GINČO NAGRINĖJIMO**

2018 m. balandžio 4 d. Nr. 242-134

Vilnius

Lietuvos bankas gavo M. A. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir *Swedbank P&C Insurance AS*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Tarp banko „Swedbank“, AB, (toliau – bankas) ir draudiko buvo sudaryta kelionių draudimo sutartis, kurios neatskiriama dalis yra Kelionių draudimo sąlygos, taikomos banko išduotoms „VISA / MasterCard Gold“ kredito kortelėms, (toliau – Taisyklės) ir kuria buvo apdrausti pareiškėjo, kaip mokėjimo kortelės turėtojo, turtiniai interesai, susiję su užsienyje pareiškėjo netikėtai patirtais nelaimingais atsitikimais, kelionės metu užsienyje padaryta žala pareiškėjo, kaip apdraustojo, kelionės bagažui, kelionės bagažo vėlavimu, kelionės atidėjimu ir apdraustojo padaryta žala asmeniui ar turtui.

2016 m. rugsėjo 25 d. bankas ir draudikas pasirašė pakeistą draudimo sutartį Nr. (*duomenys neskelbiami*) (toliau – draudimo sutartis), kuria bankas nuo 2016 m. lapkričio 1 d. visus jo išduotų auksinių kortelių turėtojus apdraudė naujomis draudimo sąlygomis. Minėta draudimo sutartimi buvo apdraustas ir pareiškėjas, kaip banko auksinės kortelės turėtojas.

2018 m. sausio 17 d. pareiškėjas įsigijo lėktuvo bilietus – 2018 m. gegužės 15 d. skrydžiui iš Vilniaus į Reikjaviką. 2018 m. sausio 18 d. minėtas skrydis buvo atšauktas, todėl skrydžių bendrovė pareiškėjui pasiūlė artimiausią galimą skrydžio datą, t. y. 2018 m. gegužės 14 d., pareiškėjas sutiko su pateiktu pasiūlymu.

2018 m. sausio 19 d. pareiškėjas kreipėsi į draudiką, prašydamas išmokėti draudimo išmoką, ir nurodė, kad dėl 2018 m. sausio 18 d. atšaukto skrydžio patyrė nenumatytų kelionės išlaidų, t. y. dėl to, kad skrydžio data buvo perkelta iš 2018 m. gegužės 15 d. į 2018 m. gegužės 14 d., jam reikėjo papildomai išsinuomoti gyvenamąją vietą sau ir savo šeimos nariams. Draudikas atsisakė mokėti draudimo išmoką ir paaiškino, kad, remiantis nustatytais faktiniais aplinkybėmis, įvykis nėra laikomas draudžiamuoju, nes įvykio (skrydžio atšaukimo) metu draudimo apsauga pareiškėjui negaliojo. Pareiškėjas nesutiko su draudiko sprendimu ir dėl ginčo nagrinėjimo kreipėsi į Lietuvos banką.

Pareiškėjas Lietuvos banko prašo rekomenduoti draudikui atšauktą skrydį pripažinti draudžiamuoju įvykiu ir padengti visas dėl to atsiradusias išlaidas, kaip tai numatyta Taisyklėse. Pareiškėjas nurodo, kad Taisyklėse yra nustatyta, kad nuo 2017 m. sausio 1 d. draudimo apsauga įsigalioja tada, kai yra atsiskaitoma banko išduota mokėjimo kortele arba iš bet kurios banke atidarytos pareiškėjo atsiskaitomosios sąskaitos. Pareiškėjo teigimu, „atsižvelgiant į Taisyklėse įtvirtintas sąlygas, svarbu tai, kad pinigų, kuriais buvo atsiskaityta už bilietus, kilmė būtų iš banke atidarytos pareiškėjo atsiskaitomosios sąskaitos, o ne tiesioginis pavedimas turi būti iš šios sąskaitos.“ Pareiškėjas nurodo, kad iš Lietuvos bankui pateiktų dokumentų matyti, kad už atšauktą skrydį buvo apmokėta „N26“ *MasterCard* kortele, tačiau pinigai į atsiskaitomąją sąskaitą, kuri susieta su šia kortele, buvo pervesti iš pareiškėjo sąskaitų, esančių banke, todėl už kelionę buvo

sumokėta pinigais iš pareiškėjo atsiskaitomosios sąskaitos, esančios banke. Dėl šios priežasties, pareiškėjo nuomone, draudiko priimtas sprendimas neatitinka Taisyklėse įtvirtintų nuostatų, o įvykio metu draudimo apsauga pareiškėjui galiojo.

Draudikas su pareiškėjo reikalavimu nesutinka ir prašo jį atmesti. Draudiko teigimu, iš surinktų duomenų matyti, kad pareiškėjas skrydžio bilietus įsigijo atsiskaitydamas „N26“ *MasterCard* mokėjimo kortele. Draudiko teigimu, su „N26“ *MasterCard* kortele susietos atsiskaitomosios sąskaitos papildymas lėšomis iš banke atidarytos pareiškėjo atsiskaitomosios sąskaitos ir vėliau tų pačių pinigų panaudojimas atsiskaitant „N26“ *MasterCard* mokėjimo kortele už skrydžio bilietus negali būti prilyginamas skrydžio bilietų apmokėjimui pinigais iš pareiškėjo sąskaitos, esančios banke. Draudikas nurodo, kad 2016 m. rugsėjo 2 d. pareiškėjui siųstoje žinutėje buvo patikslinta, kad draudimo apsauga galios, jei kelionės išlaidos bus apmokėtos pinigų pavedimu iš bet kurios banke esančios pareiškėjo sąskaitos. Nei minėtoje žinutėje, nei Taisyklėse nėra nurodyta, kad pareiškėjui pakanka lėšas iš banke esančios pareiškėjo sąskaitos pervesti į ne banke atidarytą atsiskaitomąją sąskaitą ir iš jos apmokėti kelionės išlaidas, kad galėtų kelionių draudimas. Dėl šios priežasties draudikas mano, kad pareiškėjo pateiktas reikalavimas yra nepagrįstas, todėl turi būti atmestas.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 (2016 m. sausio 28 d. redakcija) patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Kaip matyti iš Lietuvos bankui pateiktų dokumentų ir informacijos, tarp šalių ginčas kilo dėl draudimo sprendimo įvykį pripažinti nedraudžiamuoju pagrįstumo.

Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnį, draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis. Mokėjimo kortelių kelionės užsienyje draudimo sutartis, kuria buvo apdrausti pareiškėjo, kaip mokėjimo kortelės turėtojo, turtiniai interesai, yra savanoriška, todėl vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalies nuostatomis (sutarčių laisvės principu), tokio pobūdžio sutartyse draudikas gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Pažymėtina, kad nuo draudimo apsaugos apimties pasirinkimo priklauso draudikui mokamo atlyginimo už prisiimtus įsipareigojimus, t. y. draudimo įmokos, dydis. Draudimo sutartimi suteikiama apsauga nėra absoliuti – prisiimdamas draudimo riziką draudikas nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas. Pareiga mokėti draudimo išmoką draudikui kyla tik tuomet, kai įvykio aplinkybės atitinka konkrečius draudimo sutartyje nurodytus draudžiamąjį įvykio požymius.

Iš Lietuvos bankui pateiktų dokumentų matyti, kad pareiškėjas buvo supažindintas su Taisyklių nuostatomis. 2016 m. rugsėjo 2 d. pareiškėjui į interneto banką buvo atsiųsta asmeninė žinutė, kuria pareiškėjas buvo informuotas, kad nuo 2016 m. lapkričio 1 d. keičiasi pareiškėjo turimos kredito kortelės ir kelionių draudimo sąlygos. Šiame laiške buvo nurodyti konkretūs kelionių draudimo sąlygų pasikeitimai (vienas iš jų dėl draudimo apsaugos įsigaliojimo momento) ir pareiškėjui pateikta nuoroda į Taisyklių nuostatas. Be to, Lietuvos bankui pateiktame išrašė taip pat matyti, kad pareiškėjas banko siųstą žinutę perskaitė ir su joje nurodytomis draudimo sutarties sąlygomis susipažino. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, darytina išvada, kad pareiškėjas buvo supažindintas su draudimo sutarties sąlygomis, todėl nėra pagrindo pareiškėjui jų netaikyti.

Remiantis Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 1 dalimi, pažymėtina, kad apdraustuoju pripažintinas draudimo sutartyje nurodytas fizinis asmuo, kurio gyvenime atsitikus draudžiamajam įvykiui draudikas privalo mokėti draudimo išmoką. Kaip minėta, pareiga mokėti draudimo išmoką draudikui kyla tik tuomet, kai įvykio aplinkybės atitinka konkrečius draudimo

sutartyje nurodytus draudžiamąjį įvykių požymius. Ginčo atveju taikytinose Taisyklėse yra nustatyta, kad „draudimo apsauga įsigalioja tada, kai pareiškėjas naudodamasis banko išduota mokėjimo kortele arba iš bet kurios banke atidarytos pareiškėjo atsiskaitomosios sąskaitos sumoka bet kurias iš toliau nurodytų išlaidų: kelionės į paskirties vietą bilietų kainą; organizuotos turistinės kelionės išlaidas; apgyvendinimo išlaidas, patirtas iki draudžiamąjį įvykių; kuro išlaidas, patirtas iki draudžiamąjį įvykių.“

Vertinant Taisyklių, kurių pagrindu buvo sudaryta draudimo sutartis, nuostatas pažymėtina, kad šalys (bankas ir draudikas), sudarydamos draudimo sutartį, aiškiai susitarė dėl pareiškėjui suteikiamos draudimo apsaugos įsigaliojimo momento. Taisyklėse yra aiškiai nustatyta, kad pareiškėjui draudimo apsauga pradeda galioti tik tada, kai kelionės išlaidos yra apmokamos pareiškėjo turima banko išduota mokėjimo kortele arba iš banke atidarytų pareiškėjo atsiskaitomųjų sąskaitų. Iš Lietuvos bankui pateiktų duomenų matyti, kad pareiškėjas, įsigydamas 2018 m. gegužės 15 d. skrydžio Vilnius–Reikjavikas bilietus, už paslaugas atsiskaitė naudodamasis ne banko išduota mokėjimo kortele ir ne lėšomis iš banke atidarytos pareiškėjo atsiskaitomosios sąskaitos, o naudodamasis „N26“ *MasterCard* kortele, kuri nėra susieta su banke atidarytomis pareiškėjo atsiskaitomosiomis sąskaitomis. Lietuvos banko vertinimu, šios aplinkybės suponuoja išvadą, kad pareiškėjui draudimo apsauga negaliojo, todėl pareiškėjo draudikui keliamas reikalavimas įvykį pripažinti draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką pagal Taisyklių nuostatas yra atmestinas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo M. A. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius